

ALGEMENE GEGEVENS

Zeewolde

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding

Deze bestuurlijke samenvatting presenteert de kernpunten van de Programmabegroting 2026-2029 van de gemeente Zeewolde. De begroting is de financiële vertaling van het Coalitieakkoord 2022-2026, getiteld “Een volwassen toekomst voor een jong dorp” en het daarop gebaseerde collegeprogramma “Zeewolde in zijn kracht”. Met deze begroting werken we aan een betrouwbare overheid, een zorgzame samenleving, duurzame groei en een toekomstbestendige fysieke leefomgeving, met een sterke nadruk op burgerparticipatie. Omdat toerisme en recreatie van groot belang zijn voor Zeewolde, blijven we ons hiervoor inzetten. Een belangrijke randvoorwaarde is het blijven van een financieel gezonde gemeente, ondanks de financiële onzekerheden en maatschappelijke uitdagingen, zoals kostenstijgingen en de bezuinigingen van het Rijk.

In maart 2026 vinden er gemeenteraadsverkiezingen plaats. Deze begroting markeert het sluitstuk van de bestuurlijke cyclus en geeft inzicht in de stappen die zijn en nog worden gezet. Deze werkzaamheden leggen de basis voor de komende bestuursperiode.

Maatschappelijke en Participatieve Prioriteiten

We investeren in het versterken van de verbinding met onze inwoners en maatschappelijke partners. Er worden middelen gereserveerd voor concrete initiatieven zoals wijkgericht werken en projecten zoals 'Raad op Straat'. Op sociaal gebied ligt de nadruk op de ondersteuning van kwetsbare groepen met budget voor onder andere: de voortzetting en uitbreiding van jeugd- en jongerenwerk, met extra aandacht voor vroegsignalering om grotere problemen te voorkomen. En we nemen initiatieven ter bestrijding van eenzaamheid onder ouderen, het voortzetten van het mantelzorgbeleid en het stimuleren van levensloopbestendig wonen. Daarnaast stimuleren we verenigingswerk en vrijwilligerswerk.

Sociaal domein en Brede toegang

Zeewolde heeft de komende jaren een mooie en grote uitdaging met de ontwikkeling van het Maatschappelijk Centrum Zeewolde en de Brede toegang in het Sociaal domein. Met deze ambitie, en daarmee de nieuw in te richten laagdrempelige toegang voor alle inwoners van 0-100, komen nieuwe inrichtingsvraagstukken op ons af. Dit betekent gelijktijdig investeren en ombuigen om tot duurzame oplossingen te komen. Een grote uitdaging en vooral een mooie kans.

Openbare orde en veiligheid

In 2026 worden het Integrale Veiligheidsplan (IVP) en het daaraan gekoppelde Integraal Uitvoeringsplan herzien. De (landelijke en lokale) ontwikkelingen vormen een belangrijke basis voor deze plannen. Ook gaan we bij het opstellen van het IVP intensiever samenwerken met onze partners. In 2026 wordt de aanpak van ondermijning geïntensiveerd, met onder andere specifieke aandacht voor het buitengebied.

De gemeente Zeewolde erkent het nationale belang van de nieuwe centrale kazerne, maar benadrukt de enorme impact op de lokale gemeenschap. Hoewel Zeewolde bereid is constructief mee te werken, stelt de gemeente twee cruciale voorwaarden voor een succesvolle samenwerking:

- Verlicht de druk op Zeewolde: Het Rijk moet investeren in de lokale infrastructuur, waaronder mobiliteit, woningbouw en energievoorziening, en structurele bestuurlijke ondersteuning bieden.
- Eerlijke en volledige compensatie: Alle extra gemeentelijke kosten, de herhuisvesting en compensatie van agrariërs, en de compensatie van natuur in het Horsterwold moeten volledig worden vergoed.

Als aan deze voorwaarden wordt voldaan, ontstaan er kansen voor regionale en maatschappelijke winst, zoals versterking van de natuur, uitbreiding van voorzieningen, en economische groei. De gemeente streeft naar een transparant proces met brede participatie om draagvlak te creëren. Zeewolde is ervan overtuigd dat een balans tussen nationale en lokale belangen essentieel is voor een succesvolle realisatie.

Fysieke leefomgeving

De voorbereidingen voor de ontwikkeling van het A gebied (noord van Polderwijk) starten, met als doel om de komende raadsperiode nieuwe woningen mogelijk te maken. Ook zetten we in op de herbestemming van het Fortenveld naar woningbouw. Op het gebied van duurzaamheid zetten we in op het versnellen van de energietransitie en afvalreductie. Denk hierbij aan:

- Een buurtgerichte aanpak voor de verduurzaming van bestaande woningen en het continueren van duurzaamheidsleningen;
- De invoering van het recycletarief om afvalscheiding te verbeteren en de landelijke doelstelling van 30 kg restafval per inwoner te bereiken;
- De begroting voorziet ook in middelen voor het planmatig onderhoud van de openbare ruimte, de verbetering van de infrastructuur;
- Het verder uitvoeren van het Gemeentelijk Verkeer Vervoers Plan, waarbij de nadruk ligt op de veiligheid en het stimuleren van fietsen en wandelen;
- De ontwikkeling van Trekkersveld IV en de versterking van het centrumklimaat dragen bij aan een bloeiende lokale economie.

Investeren in Zeewolde

In 2026 pakken we de realisatie van meerdere grote projecten op die de leefbaarheid van Zeewolde vergroten, waaronder:

- De realisatie van het Maatschappelijk Centrum Zeewolde (MCZ);
- De uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs;
- De verbouwing van het gemeentehuis, waarbij ook de bibliotheek een plek krijgt in het gebouw. Het gemeentehuis van Zeewolde zal verbouwd gaan worden zodat het toekomstbestendig is. Mede door de komst van de bibliotheek, met daarin opgenomen een aantal studieplekken waar de studerende jongeren rustig kunnen werken, zal het gemeentehuis een meer multifunctioneel karakter krijgen waar Zeewoldenaren elkaar kunnen ontmoeten;
- De verdere doorontwikkeling van het G-gebied naar een beweeg- en ontmoetingsbos voor alle Zeewoldenaren. Het wordt een, voor iedereen toegankelijk, bos met voorzieningen voor openluchtrecreatie waar sport en spel samenkomen met respect voor de natuurwaarden van het gebied. Vanzelfsprekend worden er bij de inrichting diverse doelgroepen betrokken.

Financiën

Door een daling in de Rijksbijdragen heeft de gemeenteraad in april 2025 besluiten genomen over ombuigingsmaatregelen om de meerjarenbegroting sluitend te maken. Dit was noodzakelijk, maar de financiële gezondheid is niet vanzelfsprekend. Vanaf 2028 zijn er taakstellingen nodig op de Openbare ruimte en het Sociaal domein om onze financiën structureel op orde te houden. We realiseren ons dat deze maatregelen impact (kunnen) hebben. We blijven van mening dat het Rijk gemeenten onvoldoende financiert voor de taken die het bij hen neerlegt. Via de VNG blijven wij ons inzetten voor een adequate financiering van de gemeentelijke taken.

Financiële uitkomst Programmabegroting 2026-2029

De budgettaire uitkomsten over de jaren 2026-2029 zijn in het onderstaand overzicht opgenomen. Dit overzicht is inclusief de doorgevoerde ombuigingen.

-/- is voordeel

Bedragen x €1.000

Resultaat begroting	Primitieve begroting 2026	Primitieve begroting 2027	Primitieve begroting 2028	Primitieve begroting 2029
Lasten	95.566	97.367	93.919	93.996
Baten	-92.271	-94.469	-93.742	-92.147
Geraamd saldo van baten en lasten voor bestemming van reserves	3.295	2.898	177	1.849
Stortingen	3.745	8.217	7.464	7.515
Onttrekkingen	-7.258	-11.137	-7.661	-9.400
Saldo van werkelijke stortingen en onttrekkingen aan reserves	-3.513	-2.920	-197	-1.885
Geraamd resultaat	-218	-23	-20	-36

Structureel evenwicht

Uit de onderstaande tabel blijkt verder dat het structurele begrotingssaldo ook alle begrotingsjaren voordelig is. Dit structurele evenwicht is belangrijk bij de beoordeling van de provincie van onze gemeentelijke begroting.

Structureel evenwicht (bedragen x € 1.000,-)	2026	2027	2028	2029
Lasten exclusief mutaties reserves	95.566	97.367	93.919	93.996
Baten exclusief mutaties reserves	-92.271	-94.469	-93.742	-92.147
Geraamd saldo van baten en lasten	3.295	2.898	177	1.849
Toevoegingen reserves	3.745	8.217	7.464	7.515
Onttrekkingen reserves	-7.258	-11.137	-7.661	-9.400
Geraamd saldo van toevoegingen en onttrekkingen reserves	-3.513	-2.920	-197	-1.885
Geraamd resultaat	-218	-23	-20	-36
Incidentele lasten incl. incidentele toevoegingen reserves	6.697	7.646	5.111	6.557
Incidentele baten incl. incidentele onttrekkingen reserves	-6.647	-7.519	-4.983	-6.427
Structureel begrotingsaldo	-268	-150	-148	-166

-/- = voordeel

Tot slot

Deze bestuurlijke samenvatting geeft een overzicht van onze belangrijkste speerpunten en ambities. Veel van de dagelijkse taken die de gemeente uitvoert, staan niet altijd gedetailleerd beschreven in de raadsprogramma's. Toch zijn deze taken een cruciaal onderdeel van de dienstverlening die we aan onze inwoners bieden. De komende jaren blijven we hard werken aan het optimaliseren van onze dienstverlening. We zetten ons onverminderd in voor een gemeente waar iedereen zich thuis voelt en gehoord wordt.

Het college van burgemeester en wethouders van Zeewolde

Samenstelling bestuursorganen

Samenstelling college van burgemeester en wethouders	
Burgemeester	A.M. Harmsma
Wethouders	A.S. Scheffer (<i>Leefbaar Zeewolde</i>)
	H.L. Hermans (<i>Leefbaar Zeewolde</i>)
	E.S.W. Bron (<i>ChristenUnie</i>)
	E.L. van de Beld (<i>ChristenUnie</i>)
Gemeentesecretaris	K.C. Hamstra
Samenstelling gemeenteraad	
Voorzitter	A.M. Harmsma
Griffier	J. Kooij
Leden van de raad	
Leefbaar Zeewolde	T.C.M. Zonneveld (<i>fractievoorzitter</i>)

	E. van Es
	S.J. de Vries
	E.E. van den Braber
	B.G.J.S. Sonneveld
	M.H. Jonker
	E.S. Ekker
	T.S. Schaaf
	K.M. Ekker-Vording
	H. Visser
ChristenUnie	G.S. den Bakker (<i>fractievoorzitter</i>)
	F. van Wijk
	A. Kremer
	H.J. Smit
VVD	J.M. de Groot (<i>fractievoorzitter</i>)
	R.C. van Puffelen-Dijkstra
CDA	B.C. van der Weide (<i>fractievoorzitter</i>)
D66	S. Sabur (<i>fractievoorzitter</i>)
Zeewolde Liberaal	H. Parisius (<i>fractievoorzitter</i>)

Portefeuilleverdeling

Binnen het college van burgemeester en wethouders zijn de taken als volgt verdeeld:

Burgemeester A.M. (Bram) Harmsma

- Openbare orde en veiligheid
- Bestuurlijke coördinatie
- Integriteit en ondermijning
- Naturalisatie
- APV
- Dienstverlening
- BRP en burgerlijke stand
- Burgerschap
- Voorlichting communicatie en representatie
- Personeel en organisatie
- Participatieverklaring
- Coördinatie vluchteling- en asielzaken
- Gelijke behandeling
- Rampenbestrijding
- Bezwaar en beroep, klachten
- Handhaving
- Regionale Samenwerking (Coördinatie)

Wethouder H.L. (Helmut) Hermans (Leefbaar Zeewolde)

Economie, wonen en ruimtelijke ontwikkeling, 1e locoburgemeester

- Ruimtelijk beleid (inclusief datacentrum)
- Omgevingswet coördinatie
- Economische Zaken / Recreatieve ontwikkelingen
- OFGV (Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek)
- Bouw- en Woningtoezicht
- Woonvisie / Volkshuisvesting
- Gebiedsagenda: wonen, ruimte, werklocaties
- Gebiedsontwikkeling
- Monumentenzorg / archeologie
- Regionale samenwerking (politiek inhoudelijk)
- Wijkwethouder Trekkersveld, Centrum en Noord

Wethouder E.S.W. (Ernst) Bron (ChristenUnie)

Duurzaamheid, verkeer en agrarische zaken, 2e locoburgemeester

- Energie, klimaatadaptatie en milieu
- Afval
- Verkeer en vervoer
- Water (inclusief Gastvrije Randmeren en kunstwerken)
- Toegankelijkheid openbare ruimte
- Groen, biodiversiteit
- Landbouwtransitie
- Agrarische zaken
- Gebiedsagenda: bereikbaarheid en water
- Lelystad Airport
- Wijkwethouder Buitengebied en Zuid

Wethouder E.L. (Erik) van de Beld (ChristenUnie)

Sociaal domein, gezondheid, jeugd en onderwijs, 3e locoburgemeester

- Wmo
- Jeugd
- Participatiewet
- Arbeidsmarktbeleid
- (Passend) Onderwijs
- Onderwijshuisvesting
- Leerlingzaken Basisonderwijs en Voortgezet onderwijs
- Leerlingenvervoer
- Kinderopvang
- Peuterspeelzaalwerk
- Volksgezondheid (inclusief GGD)
- Leefstijl en -preventie
- Beschermd wonen
- Maatschappelijke zorg en opvang
- Inclusiviteit en diversiteit
- Welzijn (inclusief mantelzorg)
- Restauratie Sealevel tot het moment van uitvoering
- Wijkwethouder Polderwijk

Wethouder A.S. (Steven) Scheffer (Leefbaar Zeewolde)

Financiën, bedrijfsvoering en vrijetijdsbesteding, 4e locoburgemeester

- Inwonersbetrokkenheid / Coördinatie
- Financiën
- Nutsbedrijven
- Grondbedrijf
- Bedrijfsvoering (inclusief Meerinzicht)
- Recreatie en toerisme
- Evenementenbeleid
- Kunst en Cultuur
- Sport
- Vrijwilligers
- Regionale Samenwerking (vertegenwoordiging)
- Wijkwethouder Horsterveld

Gemeentesecretaris K.C. (Karel) Hamstra

Kerngegevens

Kerngegevens

A. Sociale structuur	2022 Werkelijk*	2023 Werkelijk*	2024 Werkelijk*	2025 Begroot*	2026 Begroot
<i>Aantal inwoners 1)</i>	23.693	23.879	24.288	24.457	24.858
- 0 - 4 jaar	1.242	1.216	1.229	1.193	1.251
- 5 - 19 jaar	4.223	4.194	4.161	4.631	4.359
- 20 - 64 jaar	14.634	14.687	14.950	14.792	15.145
- 65 jaar en ouder	3.594	3.782	3.993	3.841	4.103
<i>Aantal uitkeringsgerechtigden totaal 2)</i>	286	253	253	258	258
- P-wet	264	236	236	241	241
- IOAW / IOAZ	22	17	17	17	17
B. Fysieke structuur					

<i>Oppervlakte gemeente in hectaren 3)</i>	26.886	26.886	26.886	26.886	26.886
- Oppervlakte land	24.704	24.703	24.699	24.703	24.699
- Oppervlakte binnenwater	2.182	2.183	2.187	2.183	2.187
<i>Aantal woningen met woonfunctie 4)</i>	9.354	9.712	9.859	9.962	10.212
C. Financiële structuur					
<i>Opbrengst belastingen</i>					
- Totaal OZB eigenaren (x € 1.000,-)	7.852	8.428	8.951	9.323	10.079
- Per inwoner	331	353	374	381	405
- Totaal toeristen en forensen (x € 1.000,-)	3.858	4.276	4.370	4.425	4.750
- Per inwoner	163	179	180	181	191
<i>Algemene uitkering Gemeentefonds</i>					
- Totaal (x € 1.000,-) excl. nabetalings	39.673	41.626	44.875	42.428	47.078
- Per inwoner	1.674	1.743	1.659	1.735	1.894

*De bedragen hierboven genoemd zijn op basis van de vastgestelde jaarrekeningen (2022 t/m 2024) en begroting 2025.

1) Aantallen bij begroting per 1 januari of bij jaarrekening 31 december. Bron: Voorjaarsnota 2025

2) Bron: Betaalmaand 2025-08 Algemene uitkering, officieel gegeven

3) Bron: Betaalmaand 2025-08 Algemene uitkering, officieel gegeven

4) Excl. recreatiewoningen en bijzondere woongebouwen, basis BAG verblijfsobject met woonfunctie. Bron: Voorjaarsnota 2025, peildatum is 1 januari 2025.

Taakveldenmatrix

Programma 0 - Zeewolde bestuurt

Taakveld	Omschrijving
0.1	Bestuur
0.2	Burgerzaken
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
0.4	Overhead
0.5	Treasury
0.61	OZB woningen
0.62	OZB niet-woningen
0.63	Parkeerbelasting
0.64	Belastingen overig
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds
0.8	Overige baten en lasten
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)
0.10	Mutaties reserves
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

Programma 1 - Veilig Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer
1.2	Openbare orde en Veiligheid

Programma 2 - Zeewolde is schoon, heel en bereikbaar

Taakveld	Omschrijving
2.1	Verkeer en vervoer
2.2	Parkeren
2.3	Recreatieve havens
2.4	Economische havens en waterwegen
2.5	Openbaar vervoer

Programma 3 - Zeewolde economisch veerkrachtig

Taakveld	Omschrijving
3.1	Economische ontwikkeling
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen
3.4	Economische promotie

Programma 4 - Naar school in Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
4.1	Openbaar basisonderwijs
4.2	Onderwijshuisvesting
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Programma 5 - Cultureel, sportief en recreatief Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
5.1	Sportbeleid en activering
5.2	Sportaccommodaties
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
5.4	Musea
5.5	Cultureel erfgoed
5.6	Media
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Programma 6 - Zeewolde zorgzaam en solidair

Taakveld	Omschrijving
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal
6.3	Inkomensregelingen
6.4	WSW en beschut werk
6.5	Arbeidsparticipatie
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)
6.712	Begeleiding (WMO)
6.713	Dagbesteding (WMO)

6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk
6.791	PGB WMO
6.792	PGB Jeugd
6.811	Beschermd wonen (WMO)
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
6.821	Jeugdbescherming
6.822	Jeugdreclassering
6.91	Coördinatie en beleid WMO
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd

Programma 7 - Duurzaam en gezond Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
7.1	Volksgezondheid
7.2	Riolering
7.3	Afval
7.4	Milieubeheer
7.5	Begraafplaatsen en crematoria

Programma 8 - Ruimte en wonen in Zeewolde

Taakveld	Omschrijving
8.1	Ruimtelijke ordening
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
8.3	Wonen en bouwen

Programmaplan

Opzet programma's

Basis van de opzet van de programma's is de aansluiting die gezocht is bij het collegeprogramma 2022-2026. Hieraan zijn de doelstellingen gekoppeld.

De begroting is opgesteld volgens de kaders van bestaand beleid, op onderdelen aangevuld met besluitvorming door de raad, voor zover deze nog niet verwerkt waren in het perspectief. Vanuit dit bestaande beleid zijn de voor 2026 benoemde prestaties uitgewerkt.

Toelichtingen per programma

Conform de bij de Nota van uitgangspunten vastgestelde rapportagegrenzen, worden bij de toelichtingen op programmaniveau, de afwijkingen tussen de begroting 2025 tot en met de 17e wijziging en de begroting 2026, groter dan, of gelijk aan, € 50.000,- op hoofdlijnen toegelicht.

